

Qishloq hayoti

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI IJTIMOY-IQTISODIY GAZETASI

e-mail: infoqishloqhayoti@mail.ru

1974-yil 1-yanvardan chiqqan boshlagan

2025-yil 27-noyabr, payshanba

47 (9367)

e-mail: infoqishloqhayoti@yandex.ru

@Qishloqhayoti_gazetasi

“Янги тахрирдаги Ўзбекистон Республикаси Конституцияси давлатчилик, ижтимоий-сиёсий, ижтимоий-иқтисодий ва суд-ҳуқуқ соҳаларини бундан кейин ҳам барқарор ривожлантириш учун мустаҳкам замин яратди”.

Шавкат МИРЗИЁЕВ

Янги тахрирдаги Конституция –

ИНСОН ШАЪНИ, ҚАДР-ҚИММАТИ ВА ҲУҚУҚЛАРИНИНГ МУСТАҲКАМ КАФОЛАТИ

Ушбу ҳаққоний эътироф Президентимиз 2023 йил 16 ноябрда имзолаган “Ўзбекистон Республикаси Конституцияси кунги байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги фармойишда алоҳида таъкидланди. Мамлакатимизда 2023 йил 30 апрель кунги ўтказилган референдумда иштирок этган фуқароларнинг 90,21 фоизи янги тахрирдаги Конституциямизни ёқлаб овоз бергани ҳам бу фикрни яққол тасдиқлайди. Шу билан бир қаторда, Бош Қомусимизда халқимизнинг Янги Ўзбекистонни барпо этиш бўйича орзу-умидлари ва интилишлари ўз аксини топганини ифода этади.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг аввалги тахрири 1992 йил 8 декабрда Ўзбекистон халқининг ваколатли вакиллари бўлмиш парламент аъзолари, яъни Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши депутатлари томонидан қабул қилинганини биламиз. Бундан фарқли ўлароқ, мамлакатимиз Асосий Қонунининг янги тахрири бевосита умумхалқ референдумида, тўғридан-тўғри овоз бериш йўли билан қабул қилинди. Шу маънода, янги тахрирдаги Ўзбекистон Конституциясининг ҳақиқий муаллифи халқнинг ўзидир. Фуқароларнинг хоҳиш-иродаси эса ислохотларнинг манбаи ва ҳаракатлантирувчи кучи ҳисобланади.

давлат бўлиши, халқ давлат органларига эмас, давлат органлари халққа хизмат қилиши, халқимизнинг қонуний талаб-истаклари ва хоҳиш-иродасини рўёбга чиқариш давлат органлари фаолиятини баҳолашнинг энг муҳим мезонига айланиши, барча муҳим қарорлар аҳоли иштирокида, фуқаролик жамияти институтлари билан маслаҳатлашув асосида қабул қилиниши каби принцип ва ғояларни ҳаётга татбиқ этишга қаратилган тизимли чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Демократиянинг талабу таомили ва устунилиги ҳам шунда. Бунда қонун чиқарувчи ва ижро органларидан инсон ҳуқуқларини таъминлаш,

Янги тахрирдаги Конституциянинг 7-моддаси биринчи бандида “Халқ давлат ҳокимиятининг бирдан-бир манбаи”, деган меъёр белгилаб қўйилган. Бунинг тимсолида Ўзбекистон Республикасида жажон миқёсида умумэътироф этилган халқ ҳокимиятичилиги принципи, яъни халқ суверенитетининг ташувчиси ва давлат ҳокимиятининг ягона манбаи эканини аниқлашувчи таъмин ил мустаҳкамлаб қўйилган. Шундан келиб чиқиб, кейинги йилларда мамлакатимизда Янги Ўзбекистон инсон шаъни ва қадр-қиммати, ҳуқуқ ва эркинликлари, қонуний манфаатлари олий қадрият ҳисобланган

демократик ислохотларни чуқурлаштириш ва мамлакатни модернизация қилишда парламент ва сиёсий партиялар, фуқаролик жамияти институтлари, оммавий ахборот воситаларининг ролини кучайтириш, ҳокимият тармоқларини тийиб туриш ва мувозанатни сақлашда парламент ролини ошириш, давлат хизматлари сифати ва самарадорлигини яхшилаш, давлат органлари фаолиятининг ҳисобдорлиги ва очиқлигини кучайтириш ҳамда парламент ва жамоатчилик назорати механизмларини амалга татбиқ этиш масалаларига алоҳида эътибор қаратиш талаб этилади. (Давоми 2-саҳифада)

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ

ҚИШЛОҚ ОБОДЛИГИ ОСТАНАДАН БОШЛанади

“Обод” сўзини эшитганимизда кўз ўнгимизда ораста кўчалар, саранжом-саришта масканлар, қисқагина қилиб айтганда, ўзбекона миллий қадриятларимиз намоён бўлади. Ҳовлимиздаги саришталик маҳалла бўйлаб кенг кулоч ёзиб, халқ ҳашарига айланиб кетади.

Шубҳасиз, ободлик остонадан, саришта кўча ва хонадондан бошланади. Осойишта, аҳил оилалар обод маҳалла ва юртимизни гуллайтиб, яшнатади. Бу хайрли ва эзгу ишлар мавсум танламайди. Кексаларимиз айтганидек, саранжом-саришта жойда қут-барака, файзу

тароват бўлади. Айни пайтда бепоён юртимизнинг барча шаҳар, қишлоқ ва маҳаллаларида теварак атрофни тартибга келтириш, саранжом-саришта қилиш, тозалаш кўлами кенг қанот ёймоқда. Шу жумладан, Булунгур туманида ҳам бу борада хайрли ишлар амалга

оширилмоқда. Айниқса, Олмасор маҳалласида олиб борилаётган ободончилик ишлари кўзни қувонтиради. Биргина мисол келтирадиган бўлсақ, маҳалладаги янгиликка интилувчан, тиниб-тинчимас 68 ёшли Мухиддин бобо Мирзаев бу борада амалга ошираётган ишлари билан барча маҳалладошларига ўрнатилган кўзи қувонади. Тартиб билан экилган турли хил мева ва манзарали дарахтлар, саноғи йўқ анвоий гуллардан кишининг баҳри дили очилади.

– Мана бу биринчи қорғача чиройли очилиб турадиган гулларни Навоий шаҳридаги курсдошимникидан олиб келганман, – дейди бобо. – Олма, нок, анор, узум каби кўчатларни қашқадарёлик дўстим совға қилди. Бугунги кунда бу дарахтларнинг ширин-шакар ҳосили дастурхонимиз кўрки бўлиб турибди. Хушбўй гулларимиз эса ҳовлимизга кўрк бахш этган. Бундан ташқари, ҳовлимизнинг тўрига ва атрофига экилган 50 тупдан ортиқ ям-яшил арча дарахтлари кўчамизга ўзгача чирой бағишлаб турибди...

Раббим ҲОТАМОВ

Адиблар хиёбонида куз

Султонбой ДЕҲҚОНОВ олган сурат

(Давоми 3-саҳифада)

Бугунги кунда юртимизда аҳолини тоза ичимлик суви билан таъминлаш бўйича кенг қўламли ишлар амалга оширилмоқда.

Бироқ ушбу неъматни исроф қилиш, ундан фойдаланишда қонунларни менсимаслик ҳолатлари ҳамон кўплаб учраётгани кишини ташвишга солади. Бугунги кунда вилоятимиз аҳолисининг 85,7 фоизи марказлашган ичимлик суви истеъмол қилиб келмоқда. Қолган 14,3 фоиз аҳолининг ичимлик суви таъминоти алтернатив манбалар ҳиссасига тўғри келади.

Вилоятимизда ҳам иқтисодиёт тармоқларининг жадал ривожланиши, аҳоли сонининг ошиб бориши билан бир қаторда сувга бўлган талаб ҳам кундан кунга ўсиб бормоқда.

Инспекция томонидан жорий йилнинг январ-июн ойларида аниқланган ҳуқуқбузарликлар юзасидан тегишли тартибда чоралар кўрилди. Хусусан, 277 та маъмурий ҳуқуқбузарлик бўйича жами 658 миллион сўм жарималар расмийлаштирилди.

Сув сифатини назорат қилиш мақсадида лаборатория синовлари ўтказилди. 1110 та синов натижаси таҳлил қилинди.

Аҳолининг сув хизматларидан фойдаланиш имкониятини кенгайтириш бўйича ҳам

ижобий ишлар амалга оширилди. 273 та янги истеъмолчи билан шартномалар тузилиб, жами 1162 нафар аҳоли ичимлик ва оқова сув хизматлари билан қамраб олинди. Шунингдек, давлат ва бюджет ташкилотларида сувдан фойдаланиш бўйича текширувлар ўтказилиб, 318 та муассасада 36 турдаги камчиликлар аниқланди. Бу камчиликлар бўйича 36 та жарима қўлланилиб, 40,5 миллион сўм миқдорда маъмурий чора кўрилди.

Камчиликларни тезкор бартараф этиш мақсадида мутасадди ташкилотларга 214 та мажбурий кўрсатма юборилди. Шунингдек, ичимлик сувидан оқилона фойдаланиш ва исрофгарчиликнинг олдини олиш мақсадида

165 та тарғибот тадбирлари ўтказилди. Ушбу тадбирлар ижтимоий тармоқлар, маҳаллалар, таълим ва соғлиқни сақлаш муассасаларини қамраб олган ҳолда ташкил қилинди.

Аҳоли билан бевосита мулоқот қилиш мақсадида ташкил этилган давра суҳбатлари давомида 16 та муурожаат ва саволлар келиб тушди. Уларнинг барчаси қисқа фурсат ичида ижобий ҳал этилди.

Ҳаётнинг бир ҳақиқати бор: ким нимани хор қилса, ўшанга зор бўлади. Айниқса, сувни исроф қилиб бўлмайди. Сув бу сайёрамизнинг асосий табиий бойлиги ҳисобланади. Сувни биз ичамиз, қундалик эҳтиёжларимиз учун ишлатамиз, лекин ҳозирги вақтда ичимлик сувининг дунё бўйича танқислигини ҳаёлимизга келтирмиймиз.

Тежамкорликни сувнинг ҳар бир томчисидан бошламоқ керак. “Тома-тома кўл бўлур”, деб халқимиз бежизга айтишмаган. Минг йиллар давомида сув ўзбек халқи учун фақат моддий фаровонлик омили бўлибгина қолмай, айни чоғда маънавий юксаклик

тимсолига ҳам айланган.

Бугунги кунда вилоятимиз истеъмолчиларига не-не заҳматлар ва меҳнатлар орқали етказиб берилаётган ичимлик сувини асраб авайлаш, ундан оқилона фойдаланиш ва истеъмол қилишдан ичимлик суви учун тўловларни ўз вақтида амалга ошириш орқали ўз ҳиссамизни қўйсак, айни мудоао бўлади. Бу эса, ўз навбатида, эл-юртимиз фаровонлиги ва халқимизни тоза ичимлик суви билан таъминлашнинг даражасини яхшилаш, келажак авлодларимизга тоза ва сифатли ичимлик суви етиб боришида, шунингдек, ичимлик суви етказиб бериш хизматларини янада такомиллаштиришда муҳим аҳамиятга эга.

Сув– ҳаёт манбаи, уни увол қилишга ҳаққимиз йўқ. Унинг ҳар томчисини авайласакки юртимизни тўқин-сочинлик, ҳаётимизни фаровонлик тарқ этмайди.

Ф.ҲАЙИТОВ,

Навоий вилояти ҳудудий Қўриқчи ва уй-жой коммунал хўжалиги соҳасида назорат қилиш инспекцияси бошлиғи Уринбосари.

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 31-moddasida har bir inson shaxsiy hayotining daxlsizligi haqidagi qoida belgilangan bo'lib, shaxsiy va oilaviy sirga ega bo'lish, o'z sha'ni hamda qadr-qimmatini himoya qilish huquqiga egadir. Bunday himoya esa, bevosita fuqarolik qonun hujjatlarida o'z ifodasini topgan. O'zbekiston Respublikasi Fuqarolik kodeksining 100-moddasiga muvofiq fuqaro o'zining sha'ni, qadr-qimmatini yoki ishchanlik obro'siga putur yetkazuvchi ma'lumotlar yuzasidan, basharti bunday ma'lumotlarni tarqatgan shaxs ularning haqiqatga to'g'ri kelishini isbotlay olmasa, sud yo'li bilan raddiya talab qilishga haqli.

INSONNING SHAXSIY HAYOTI DAXLSIZDIR

Manfaatdor shaxslarning talabiga ko'ra, fuqaroning sha'ni va qadr-qimmatini uning vafotidan keyin ham himoya qilishga yo'l qo'yiladi. Basharti, fuqaroning sha'ni, qadr-qimmatini yoki ishchanlik obro'siga putur yetkazuvchi ma'lumotlar ommaviy axborot vositalarida tarqatilgan bo'lsa, ayni shu ommaviy axborot vositalarida raddiya berilishi lozim. Agarda, bunday ma'lumotlar tashkilotdan olingan hujjatda uchrasa, bunday hujjat almashtirilishi yoki chaqirib olinishi kerak. Boshqa hollarda raddiya berish tartibi sud tomonidan belgilanadi.

Fuqaro ommaviy axborot vositalarida uning huquqlari yoki qonun bilan qo'riqlanadigan manfaatlarini kamsituvchi ma'lumotlar e'lon qilinganda, u ayni o'sha ommaviy axborot vositalari orqali chiqib, o'zini himoya qilish huquqiga ega. Basharti, sudning hal qiluv qarori bajarilmasa, sud qoidabuzarga qonun hujjatlarida belgilangan miqdorda va tartibda undiriladigan jarima solishga haqlidir. Jarimani to'lash qoidabuzarni sudning hal qiluv qarorida nazarda tutilgan harakatlarni bajarish vazifasidan ozod etmaydi.

O'zining sha'ni, qadr-qimmatini yoki ishchanlik obro'siga putur yetkazuvchi ma'lumotlar tarqatilgan fuqaro bunday ma'lumotlar rad etilishi bilan bir qatorda ularni tarqatish oqibatida yetkazilgan zararlar va ma'naviy ziyonning o'rnini qoplashni talab qilishga haqlidir. Ushbu moddada fuqaroning ishchanlik obro'sini himoya qilish to'g'risidagi qoidasi yuridik shaxsning ishchanlik obro'sini himoya etishga nisbatan ham tegishli yo'sinda tatbiq etiladi. Bu o'rinda, fuqaroning ismga bo'lgan huquqi ham himoya qilinishini aytib o'tish lozim. FKning 19-moddasiga muvofiq, agar qonundan yoki milliy odatdan boshqacha tartib kelib chiqmasa, fuqaro o'z familiyasi va nomidan, shuningdek, otasining ismi bilan huquq va majburiyatlarga ega bo'ladi hamda ularni amalga oshiradi.

Qonunda nazarda tutilgan hollarda va tartibda fuqaro taxallusdan (to'qilgan ismdan) foydalanishi mumkin. Fuqaro qonunda belgilangan tartibda

o'z ismini o'zgartirishga haqli. Fuqaroning o'z ismini o'zgartirishi avvalgi ismi bilan olgan huquq va majburiyatlarini bekor qilish yoki o'zgartirish uchun asos bo'lmaydi. Fuqaro o'z ismini o'zgartirganligi haqida qarzdorlari va kreditorlariga xabar berish uchun zarur choralarni ko'rishi shart va u mazkur shaxslarda fuqaroning ismi o'zgarganligi haqida ma'lumot yo'qligi tufayli kelib chiqishi mumkin bo'lgan oqibatlar xavfni o'z zimmasiga oladi. Ismini o'zgartirgan fuqaro o'zining avvalgi ismiga rasmiylashtirilgan hujjatlarga o'z hisobidan tegishli o'zgartirishlar kiritilishini talab qilishga haqli. Fuqaro tug'ilgan vaqtida olgan ismini, shuningdek o'zgartirilgan ismini fuqarolik holati hujjatlarini qayd etish uchun belgilangan tartibda ro'yxatdan o'tkazishi kerak. Boshqa shaxs ismidan foydalanib huquq va majburiyatlarga ega bo'lishga yo'l qo'yilmaydi. O'z ismi bilan yashash huquqiga e'tiroz bildirilayotgan yoki ismidan qonunsiz foydalanilayotganligi munosabati bilan manfaatlari buzilayotgan shaxs manfaatlarini buzuvchidan qoplash uchun manfaatni talab qilishi mumkin. Agar manfaatlar qasddan buzilayotgan bo'lsa, jabrlangan shaxs qo'shimcha sur'atda zararni qoplashni talab qilishi mumkin. Zararni qoplash uchun manfaatni buzgan shaxsning daromadini berish talab qilinishi mumkin. Manfaat qasddan buzilganida jabrlanuvchi ma'naviy ziyonning qoplanishini ham talab qilish huquqiga ega.

Ism yoki shaxsiy sha'n egasi bo'lmagan, lekin oilaviy mavqeiga ko'ra, bundan manfaatdor bo'lgan shaxs ham ushbu moddaning birinchi qismida ko'rsatilgan harakatlarga chek qo'yish yoki raddiya berish haqidagi talablarni qo'yishi mumkin. Bu shaxs boshqa shaxsning o'limidan keyin ham uning ismini va sha'nini himoya qilishga qaratilgan talablarning bajarilishiga harakat qilishi mumkin. Ismni va sha'nni buzish tufayli keltirilgan zararni qoplash talabi o'limdan keyin tan olinmaydi.

Ayub MUHAMMADIYEV,
O'zbekiston Respublikasi
Jamoat xavfsizligi
universiteti professori, yu.f.d.

Янги таҳрирдаги Конституция – инсон шаъни, кадр-қиммати ва ҳуқуқларининг мустаҳкам кафолати

(Боши 1-саҳифада)

Юқорида айтиб ўтилган модданинг иккинчи банди биринчи қисмида белгилаб берилган Ўзбекистон Республикасида давлат ҳокимияти халқ манфаатларини кўзлаб амалга оширилиши тўғрисидаги меъёр ҳам айтиб ўтилган фикрларнинг тасдиғидир. Ҳеч шубҳасиз, ушбу меъёрлар мамлакатимизда халқ ҳокимиятчилигининг конституциявий-ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлаш билан бир қаторда халқимиз хоҳиш-иродаси ва инсонларнинг қонуний манфаатларини таъминлашга ҳам хизмат қилади. Мазкур модданинг иккинчи бандида яна бир умумэътироф этилган тамойил мустаҳкамланган. Унга кўра давлат ҳокимияти фақат Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ҳамда унинг асосида қабул қилинган қонулар ваколат берган органлар томонидангина амалга оширилади.

Конституциямиз Муқаддимасида давлат ва жамият тараққиётининг ҳуқуқий мафқураси, халқимиз Янги Ўзбекистонни бунёд этиш йўлида таянадиган конституциявий қадриятлар ва тамойиллар аниқ белгилаб берилган. Биринчи тамойил – инсон ҳуқуқ ва эркинликларига, миллий ва умуминсоний қадриятларга, давлат суверенитети принципларига содиқлик. Бу билан Конституциямиз инсоннинг асрлар давомида дунёда шаклланган асосий маънавий-ахлоқий қадриятлари ва асосий ҳуқуқларини ўзида муқассам этган ҳолда, инсоннинг олий қадрияти – унинг ҳаёти, эркинлиги, шаъни ва кадр-қиммати эканини эълон қилди. Конституциямизнинг аввалги таҳриридан фарқли ўлароқ, унинг янги таҳрирининг асосий ғояси шахснинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини, инсон шаъни ва кадр-қиммати-ни таъминлаш, илгари мавжуд бўлган “давлат – жамият – шахс” парадигмасини янги: “инсон – жамият – давлат” тамойилига ўзгартиришдан иборат.

Давлатимиз раҳбари таърифига кўра, инсон қадри мамлакатнинг ҳар бир фуқароси учун тинч ва хавфсиз ҳаёт, фундаментал ҳуқуқ ва эркинликлар, маънавий-ахлоқий ҳаёт, сифатли таълим, кучли ва манзилли ижтимоий ҳимоя ҳамда соғлом экологик муҳит таъминлашини, муносиб турмуш шароити ва замонавий инфратузилманинг босқичма-босқич яратилишини агла-тади. Бугунги кунда инсон кадр-қиммати, унинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлаш ғояси давлатимизнинг бутун ички ва ташқи сиёсатининг тамал тошига, Янги Ўзбекистонда олиб борилаётган демократик ислохотларнинг энг муҳим ҳаракатлантирувчи кучига ҳамда ушбу эзгу сазй-ҳаракатларни ўзаро боғлаб турувчи муҳим омилга айланди. Агар дунё мамлакатлари Конституцияларида ин-

соннинг 110 дан ортиқ ҳуқуқи қайд этилганини ҳисобга олсак, ҳозирги кунда шундан 90 таси янги таҳрирдаги Конституциямизда мавжуд. Иккинчи тамойил – демократия, эркинлик ва тенглик, ижтимоий адолат ва бирдамлик ғояларига садоқат. Инсон ҳуқуқлари бўйича халқаро ҳуқуқда “инсон кадр-қиммати” тушунчаси ҳар бир инсон ҳурматга лойиқ эканини тушунишга асосланган тенг-лик ва шахсий эркинлик тушунчалари билан узвий боғлиқ. Инсон ҳуқуқлари бўйича халқаро шартномаларда таъкидланганидек, эркинлик шахснинг ўз ҳуқуқларини амалга оширишида давлат аралашувининг йўқлигини англатади.

Шу маънода, конституциявий ислохотларда ҳуқуқий, ижтимоий давлат императивини таъминлашга алоҳида эътибор қаратилди. Бирдамлик, адолатли ижтимоий сиёсат, инсон капиталини ривожлантириш тамойиллари устуворлигига таянилди. Учинчи тамойил – ҳозирги ва келажак авлодлар олдидаги юксак масъулиятимизни англаш (авлодлар ҳуқуқлари тенглиги принципи), шунингдек, мамлакатимизнинг бебаҳо табиий бойликларини кўпайтиришга ҳамда ҳозирги ва келажак авлодлар учун асраб-авайлаш, атроф-муҳит мусофалигини сақлашга астойдил интилиш. Ҳозирги вақтда кўпгина ривожланган давлатлар, глобал иқлим ўзгаришини ҳисобга олган ҳолда, ўз Конституцияларига махсус экологик бўлимларни киритмоқда. Жумладан, дунёнинг юздан ортиқ давлати Конституцияларида давлатлар, глобал иқлим ўзгаришини ҳисобга олган ҳолда, ўз Конституцияларига махсус экологик бўлимларни киритмоқда. Жумладан, дунёнинг юздан ортиқ давлати Конституцияларида ҳусусиятларининг таҳлили бу борадаги меъёрлар мустаҳкамлангани ва янада кучайтирилганини кўрсатади. Хусусан, Асосий Қонунимизнинг 115-моддасида атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, табиий бойликларни ва биологик хилма-хилликни сақлаш, иқлим ўзгаришига, эпидемияларга, пандемияларга қарши курашиш ҳамда уларнинг оқибатларини юмшатиш соҳасида ягона давлат сиёсати

амалга оширилишини, 49-моддасида эса ҳар кимнинг қулай атроф-муҳитга, унинг ҳолати тўғрисидаги ишончли ахборотга бўлган ҳуқуқларини таъминлаш белгиланган. Давлатнинг барқарор ривожланиш принципига мувофиқ, атроф-муҳитни яхшилаш, тиклаш ва муҳофаза қилиш, экологик мувозанатни сақлаш, шунингдек, Оролбўйи минтақасининг экологик тизимини муҳофаза қилиш ҳамда тиклаш, минтақани ижтимоий ва иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш юзасидан чораларни амалга ошириш соҳасидаги мажбуриятлари ҳам шулар жумласидандир.

Тўртинчи тамойил – давлатчили-

гимиз ривожининг уч минг йилдан зиёд тарихий тажрибасига, шунингдек, жаҳон цивилизациясига бекиёс ҳисса қўшган буюқ аجدодларимизнинг илмий, маданий ва маънавий меросига таяниш. Ўзбек халқининг тарихи асрлар қаърига бориб тақалади ва уч минг йилдан ортиқ даврни қамрайди. Ана шу бой ўтмишimiz цивилизация жараёнлари ва фалсафий қарашлар, илм-фан, айниқса, тиббиёт, астрономия, география, математика, геодезия ва архитектура соҳалари ривожига, маданий ва маънавий қадриятларнинг шаклланишига сезиларли даражада ҳисса қўшди. Шу билан бирга, халқимиз тарихи, турмуш тарзи ва анъанавий маданиятида маънавий-ахлоқий, илмий, диний ва ҳуқуқий қадриятлар муҳим ўрин тутган. Улуг аجدодларимизнинг маънавий юксалишга даъват этувчи эзгу амаллари, диний-ахлоқий, ҳуқуқий эътиқоди Конституциямизни маънавий бойитди. Конституцияда халқимизга хос меҳр-оқибат, ўзга миллат вакилларига ҳурмат, билимга интилиш, ор-номус ва кадр-қиммат, бағрикентлик ва ҳаё каби фазилатлар ўз ифодасини топди. Унда муқаддас Ватанимиз халқига хос адолат, ростгўйлик, олижаноблик, мардлик ва саховат каби юксак фазилатлар ҳам мужассам этилди.

Бешинчи тамойил – Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамияти, аввало, қўшни давлатлар билан дўстона муносабатларини ҳамкорлик, ўзаро қўллаб-қувватлаш,

Раҳмонжон ЭГАМБЕРДИЕВ,
Халқ депутатлари
Наманган вилояти Кенгаши
депутати, ЎзЛиДеП аъзоси.

тинчлик ва тотувлик асосида мустаҳкамлаш ҳамда ривожлантиришга интилиш. Бугунги кунда Ўзбекистон дунёнинг 142 мамлакатни билан дипломатик алоқалар ўрнатган бўлиб, юздан ортиқ халқаро ташкилот ва тузилмаларга аъзо ҳисобланади. Шу билан бирга, кейинги йилларда Янги Ўзбекистонда очиқ ва тинч, прагматик ва фаол ташқи сиёсатнинг мутлақо янги модели амалга оширилмоқда.

Мазкур моделнинг энг муҳим вазифалари миллий ривожланиш мақсадларига сўзсиз эришиш учун барча ички ва ташқи ресурсларни бирлаштириш ҳамда сафарбар этиш, мамлакатнинг барқарор ривожланиши учун қулай ташқи муҳитни шакллантириш, миллий манфаатларни халқаро майдонда самарали илгари суриш ва изчил тарғиб қилиш ҳамда миллий ривожланиш мақсадларига эришиш ва мамлакат иқтисодиётининг жаҳон бозорида рақобатбардошлиги ортиб боришини таъминлаш учун барча имкониятларни ишга солишдир. Бу вазифаларни амалга оширишда Янги Ўзбекистоннинг барча хориж давлатлари билан муносабатларни ўрнатишда прагматик ёндашувни мустаҳкамлаш, кўп томонламалик тамойилини илгари суриш, глобаллашувнинг ижодий жараёнларини ривожлантириш, ўзаро манфаатли ва тенг ҳуқуқли халқаро ҳамкорликни йўлга қўйиш, давлатимизни дунёнинг фаол ва тадбиркор мамлакатлардан бирига айлантиришга қаратилган ташқи сиёсати асосий омил бўлади.

Янги таҳрирдаги Конституциямиз дунёвий давлат, очиқ ва адолатли жамият қуриш, унда тенглик ва тенг ҳуқуқлик принципларини ҳаётта таъбиқ этиш, фуқаролар, айниқса, аёллар ва болалар ҳуқуқларини камситмаслик ғояларига асосланади. Бунда юртимизда инсон ҳуқуқлари маданий тобора юксалаётгани, инсон ҳаёти, эркинлиги, шаъни ва кадр-қимматига ҳурмат руҳи шаклланаётгани алоҳида аҳамият касб этади.

Мухтасар айтганда, бутун Конституциямизнинг янги меъёрларида асосий эътибор инсон, жамият ва давлатнинг барқарор ривожланишини таъминлашга қаратилганини ишонч билан таъкидлаш мумкин. Янги таҳрирдаги Асосий Қонуниинг қабул қилиниши билан бу борада янада мустаҳкам конституциявий-ҳуқуқий асос яратилди. Бинобарин, Янги Ўзбекистон ўзининг ушбу соҳалардаги халқаро мажбуриятларига қатъий содиқлигини яна бир бор намоён этди.

ҚУЁШ ЭНЕРГИЯСИДАН УНУМЛИ ФОЙДАЛАНИШ ДАВР ТАҚОЗОСИ

Хонадонларни иситиш ва иссиқ сув билан таъминлашда ҳозирги кундаги усуллардан фойдаланиш уй ўҳжаликлари учун қиммат харажат ҳисобланади. Бундан ташқари, ҳозирги кунга қадар фойдаланиб келинаётган иситиш усуллари экологик жиҳатдан зарарли эканлиги ҳам ҳаммага маълум. Кўмир, нефт маҳсулотларини ёқишдан пайдо бўладиган зарарли газлар сайёраимизда иссиқхона эффектини юзага келтирувчи сабаблардан бири эканлиги ҳақида олимларимиз бонг уришмоқда. Ҳаттоки биз зарарсиз, деб ҳисоблаган табиий газ ҳам худди шундай хусусиатга эга эканлиги кейинги вақтларда аён бўлди. Шуларни инобатга олган ҳолда дунё ҳамжамияти муқобил энергетикага ўтишни мақсад қилиб қўйди. Биз мазкур мақола орқали қуёш энергиясидан фойдаланиш усулларидан бирига жамоатчилик эътиборини қаратмоқчимиз.

Инсон қуёш иссиқлигидан фойдаланиш-ни қадим замонлардан бошлаган. Қадимги Рим ва қадимги Юнонистонда уйлар қишда кўпроқ қуёш нури тушадиган қилиб қурилган. Ҳозирги кунга келиб қуёш нуридан фойдаланишнинг хилма-хил усуллари ўйлаб топилди. Илм-фанда эса қуёш энергетикаси деб номланган катта бир йўналиш пайдо бўлди.

Бизнинг назаримизда қуёш нурларидан электр энергия ва иссиқлик энергиясини олишга асосланган қуёш энергетикаси муқобил энергетикалар орасида энг истиқболли йўналиш ҳисобланади. Айнан қуёш энергетикаси анъанавий энергетиканинг ўрнини босиши олимлар томонидан тан олинмоқда. Бунга сабаб биринчидан, қуёш энергияси “қарийиб битмас-туганмас”, иккинчидан қуёш нурларидан фойдаланишнинг тақлиф қилинаётган усуллари мутлоқ зарарсиз. Ҳозирги кунда қуёш нурларидан энергетика мақсадларида фойдаланишнинг иккита физик-техник усули мавжуд. Биринчиси – фотоэлектрик усул, бунда фотоэлектрик элементлар ёрдамида

қуёш нурларидан электр энергия олинади. Иккинчиси – қуёш нурларининг суюқликни қиздириши ёрдамида иссиқлик энергиясини олишга асосланган фототермик усул. Фотоэлектрик усул магбуот томонидан кенг ёритилган ва ёритилмоқда. Шу сабабли ҳам мазкур йўналишда ривожланиш сезиларли даражада бўлмоқда. Буни кейинги пайтларда томларга қўйилган қуёш панеллари сонининг кескин ошиб бораётганлигидан ҳам билиш мумкин. Биз қуёш нурларидан иссиқлик энергиясини олишга асосланган фототермик усулни ёритишга ҳаракат қилмоқчимиз.

Фототермик усул фотоэлектрик усулга нисбатан анча содда ва муҳими, арзон ҳисобланади. Бу усулда иссиқлик ташувчи (кўпинча сув) қуёш коллектори деб аталувчи ёруғлик ютувчи қувурлар тизимида юқори ҳароратларгача қиздирилади ва хоналарни иситишда ҳамда сувларни қиздиришда фойдаланилади. Бир метр квадрат майдонни эгаллайдиган энг содда конструкцияли қуёш коллектори бир кунда 50-70 литр сувни 80-90 даражагача қиз-

дириши мумкин. Қуёш коллекторлари ёрдамида хонадонлар иссиқ сув билан таъминланади. Қуёш коллекторининг уч тури мавжуд: ясси, вакуумли ва ҳаволи.

Қурилмаларнинг ҳар бир тури ундан фойдаланиш ва ясаб олиш имкониятларини аниқлаб берувчи афзаллик ва камчиликларга эга.

Ясси коллекторлар кенг тарқалган ва арзон вариант. Бундай коллекторлар куйидаги афзалликларга эга:

- фойдаланишга қулай;
- ишончли ва самарали;
- узоқ фойдаланиш даврига эга;
- бозор ва дўконларда кўп учрайдиган материаллардан ясаб олиш имкониятининг мавжудлиги.

Шу билан бирга ясси коллекторларнинг фойдали иш коэффициентининг пастлиги ва қурилма таъмирлаш учун уни тўлиқ бўлакларга ажратиш зарурлигидан иборат камчиликларга ҳам эга. Бундай коллекторлар алломинли тўғри тўртбurchак шаклдаги панелдан иборат бўлади. Панелнинг ички қисмига иссиқлик ташувчи суюқлик билан тўлдирилган мис қувурлар ўрнатилади, қуёшга қараган қисми кўёшнинг инфракизил нурларини ютувчи ва мис қувурларга иссиқлик узатувчи қоплама билан қопланган бўлади. Иссиқликни сақлаш мақсадида панелнинг бошқа қисми иссиқлик сақловчи материал билан қопланади. Агар иссиқлик ташувчи сифатида антифриздан фойдаланилса, бундай тизим сувни йилининг барча фаслларида иситиб бера олади. Шунга қарамаздан қишда коллекторнинг ички ва ташқи қисмидаги ҳароратлар фарқи катта бўлганлиги учун иссиқлик йўқотилиши

ошади ва натижада коллекторнинг самарадорлиги пасадади.

Вакуумли коллекторларда асосий элемент қуёш энергиясини иссиқликка айлантирувчи ва уни иссиқлик ташувчига узатишни таъминловчи вакуум қувур ҳисобланади. Бундай коллекторларнинг фойдали иш коэффициенти юқори ва фойдаланишга қулай, баҳор, ёз ва куз фаслларида кўп миқдордаги сувни иситиш тез бўлган афзалликларга эга. Бироқ қурилма ташқи механик таъсирлар остида ишдан чиқишга мойиллиги билан фойдаланувчига маълум бир қийинчилик туғдириши мумкин. Бундай таъсирлар хатто дўл кўринишидаги ёгингарчиликлар ҳам бўлиши мумкин. Вакуумли коллекторларни фақат мусбаб ҳароратли муҳитда ишлатиш мумкинлиги, ундан фойдаланиш даврини камайтиради. Биз юқорида коллекторларни фойдаланувчининг ўзи ясай олиш критерияси ҳақида гапириб ўтган эдик. Шунга кўра вакуумли коллекторларни саноат усулда тайёрланадиган қувурларсиз фойдаланувчи мустақил ясай олмаслигини айтиб ўтиш керак.

Ҳаволи коллекторларда иссиқлик манбааси бевосита қуёш нурлари бўлмасдан, балки ҳаво бўлади ва шу сабабли ҳам самарадорлиги паст. Бундай коллекторларнинг афзалликлари унинг оддийлигида ва фойдаланиш муддати узоқлигида. Камчилиги эса фойдали иш коэффициентиининг пастлиги ва ўлчамларининг катталигида.

Қуёш коллекторлари мамлакатимизда қуёш энергиясидан йил давомида фойдаланиш имкониятини беради. Бунинг учун фойдаланишнинг

муҳим хусусиятларини билиш керак. Аввало, фойдаланиш турига (уйни иситиш, иссиқ сув билан таъминлаш) қараб қуёш коллекторлари ёпиқ ёки очиқ тизимга ўрнатилиши мумкин. Иссиқлик ташувчи ёки иситилган сувнинг айланшини таъминлаш мақсадида циркуляция насослардан фойдаланиш керак. Вакуум қувурларига қуёш нурларининг кўпроқ тушишини таъминлаш мақсадида уларни тез-тез тозалаб туриш керак.

Юқоридагиларни инобатга олган ҳолда фойдаланувчиларга тавсия қилишимиз мумкинки, иссиқ сувга эҳтиёжи катта бўлган хонадонлар ясси коллекторларни, иссиқ сувга эҳтиёжи катта бўлган хонадонлар ва ўзларининг алоҳида биносига эга бўлган ташкилотлар вакуумли коллекторларни танлашганлари маъқул. Кенг тарқалган ясси коллекторларни яшаш анча осон. Агар уни яшаш маҳаллилаштиришга, таннархи анча пасайиши ва натижада кенг олма қуёш коллекторларидан фойдаланишга ўтиши мумкин. Шундагина кишлоқ аҳолиси ҳам иссиқ сув билан таъминланади. Бундан ташқари, иссиқ сув билан таъминлашга ишлатилаётган табиий газ ва электр энергия тежаллади.

Маълумки, иссиқхоналарни иситиш учун табиий газ ва экологик зарари кўп бўлган кўмир ишлатилмоқда. Агар олимларимиз қуёш коллекторларининг кўп миқдордаги сувни иситадиган турларини яратишса, мамлакатимиз иқтисоди ўсишига, кишлоқ жойларда аҳолининг иш билан таъминланишига катта ёрдам берган бўларди.

Р. ШАМСИЕВ,
Алфраганус университети Математика
ва физика кафедраси доценти,
З. ҲАЙИТОВ,
Математика ва физика кафедраси
катта ўқитувчиси.

Халқаро тажрибалар ва таҳлиллардан қўринадики, техникани илмий асосда сақлаш тизими ишлаб чиқаришининг барқарорлигини, меҳнат самарадорлигини ва техника ресурсининг узоқ муддатли ишлашини кафолатлайди

СОҒЛОМ ТУРМУШ ТАРЗИ ТАРҒИБОТИ ЙЎЛИДАГИ ТАНЛОВ ҲАР ЙИЛИ ЎТКАЗИЛАДИ

Яқин ўтмишда дунё халқларини ўз синовидан ўтказган коронавирус пандемияси мамлакатимиз аҳолиси учун ҳам катта мактаб бўлди. Барчамизни кундалик ҳаётда оғоҳ ва ҳушёр, санитария талабларига риоя этиб яшашга ўргатди. Азалдан поклик, саранжом-саришталик, тозаликка катта эътибор бериб, умргузаронлик қилишга одатланган юртдошларимиз нафақат оиласи, жамоат жойлари, ишхонасида ҳам соғлиқ-саломатлик, узоқ умр кўриш гарови бўлган қўлни тоза тутиш, зарурат туфилганда ниқоб тақиш, юкумли, паразитар касалликларнинг олдин олишда вақциналар қабул қилиш, соғлом турмуш ва овқатланиш қоидаларига риоя этиб яшашни кундалик одатга айлантирдилар.

Натижада, мамлакатимиз фуқаролари брасида қатор юкумли, паразитар касалликлар билан касалланиш тамоман барҳам топди. Айримларининг юқиб даражаси кескин пасайди. Бу борада оиламдаги ўзгаришлардан ҳам кўнглим тоғдек кўтарилади. Ўзим ишдан, кўча айланиш ёки тўй-маросимдан қайтар бўлсам, энг аввало, уйга киргач, кўча кийимимни алмаштириш, қўлимни совунлаб ювишга одатландим. Богчага қатнайди-ган 2,5-4 ёшли Муҳаммадризо ва Абубакр исмли невараларим бор. Жажжиларимни бағримга босиб саломлашарканман, улар менга богчасида юз-қўл, оғиз ва меваларни қандай ювиш ҳақида ўрганганларини бийрон-бийрон тилда айтиб беришади. Микроблардан қандай сақланиш лозимлиги ҳақида менга "насихат" ҳам қилиб, ўз "маслаҳатларини" аяшмайди.

Шунда бир нарсадан кўнглим тўлади. Демак, мамлакатимизда тиббиёт соҳасида эришилаётган натижалар асосида амалга оширилаётган тарғибот ишларининг самараси ва ўрни бекиёс. Ўз навбатида, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Санитария-эпидемиологик осовишталик ва жамоат саломатлиги қўмитаси томонидан амалга оширилаётган ишлар, қўйи тизимга қўйилаётган талабларнинг ижросини таъминлаш учун астойдил меҳнат қилишимиз шартлигини дилдан ўтказаман.

Бу борада бошқарма ва унинг ўн тўртта шахар ва туман бўлимларида меҳнат қилиб келаётган 1200 нафардан ортиқ соҳа ходимларининг билим,

тажриба ва салоҳиятидан самарали фойдаланилса, кишилар онгида соғлом турмуш тарзи, соғлом овқатланиш, тиббий саводхонлик бўйича янада кўпроқ ижобий натижаларни қўлга киритишимиз мумкин. Бунн бошқарма ахборот хизматининг тажрибали мутахассислари салоҳиятига таянган ҳолда оммавий ахборот воситалари, кенг жамоатчилик билан ҳамкорликда амалга ошираётган тарғибот тадбирлари пировард сарҳисобида ҳам кўриш мумкин.

Яқунланаётган йилда ҳам ОАВ ва жамоатчилик билан ишлаш бўлимида қўмита томонидан тасдиқлаб берилган медиарежа асосида муайян ишлар олиб борили. Маҳаллабай ишлаш тизими

бўйича 20 мингга яқин учрашув, суҳбат, маъруза, тарғибот тадбирлари ташкил этилди. 12679 нусха тарқатма материаллар аҳолига тақдим этилди. Ижтимоий тармоқлардаги саҳифаларнинг мунтазам фаолияти йўлга қўйилди. Телевидениеда 67 та, радиода 1265 та, босма нашрларда 161 та кўрсатув, суҳбат, мақолалар чоп этилди. Қўлга киритилаётган натижаларда қўмита ва унинг ахборот хизмати томонидан кўрсатилаётган йўл-йўриқ, тавсия, маслаҳатларнинг аҳамияти салмоқли бўлаётир.

Ўтаётган йилда бошқарманинг ахборот хизмати томонидан қатор хайрли ишларга қўл урилди. Соҳа ходимлари меҳнатини шарафловчи "Саломатлик посбонларисиз" кўшғни яратилди. Вилоят мусикали драма театрининг ҳушовоз хонандаси

Ҳамиджон Маллабоев томонидан ижро этилган бу қўшиқ республика, вилоят миқёсидаги тадбирларда баралла янграб келмоқда.

Шунингдек, тарғибот ишлари самарадорлигига эришишда роликларнинг аҳамияти катта эканлигини таъкидлаган ҳолда бўлим томонидан бошқарма раҳбариятига киритилган тақлиф ҳам қўллаб-қувватланди. Бошқарманинг шахар ва туман бўлимлари ўртасида "Юкумли ва паразитар касалликларнинг олдини олиш" мавзусида "Роликлар танлови" эълон қилинди. Унинг доирасида шахар ва туман бўлимлари томонидан 14 та юкумли ва паразитар касалликлар тури бўйича роликлар тайёрланди. Белгиланган низом ва шартлар асосида ўтказилган танловда қўмитанинг ахборот хизмати раҳбари Мафтуна Саидова маслаҳати, йўл-йўриқлари бўйича ҳайъат аъзолари роликларни баҳолади. Якуний ҳисоб-китобларга кўра, янгикўрғонликлар биринчи, Наманган тумани иккинчи, Наманган шахри мутахассислари учинчи ўринга муносиб топилди. Улар компьютер ва тарғибот йўналишига хизмат қилувчи жиҳозлар билан тақдирланди. Тадбирда бошқарма раҳбарияти томонидан ОАВ ва жамоатчилик билан ишлаш бўлимининг танловни анъанавий тарзда давом эттириш ҳақидаги тақлифи қўллаб-қувватланди.

Сирасини айтганда, мамлакат миқёсида Наманган вилоятида илк бор ўтказилган "Роликлар танлови" келгусида ҳар йили ўтказиб борилади. Энди қатнашчиларнинг нафақат тайёрлаган ролиги учун, балки ижтимоий тармоқдаги фаолияти, ОАВлардаги тарғибот ишлари, тарқатма материаллари сифати ва салмоғи, янгича маҳаллабай ишлаш борасидаги саъй-ҳаракатлари учун ҳам алоҳида балл берилади. Танлов 2025 йилнинг 1 декабридан бошланиб, 2026 йилнинг 1 ноябрида яқунланади. Ғолиблар келгуси йилда "Тиббиёт ходимлари кунн" муносабати билан ўтказиладиган тантанали тадбирда тақдирланадилар.

Равшанбек МИРЗОЛИМОВ,
Санитария-эпидемиологик осовишталик ва жамоат саломатлиги қўмитасининг Наманган вилояти бошқармаси ахборот хизмати раҳбари.

ЗАМОНАВИЙ ПАХТА ТЕРИШ МАШИНАЛАРИНИ САҚЛОВГА ҚЎЙИШДАГИ ИЛМИЙ ЁНДАШУВЛАР

(Боши 1-саҳифада)

Қишлоқ хўжалиги машиналарини сақловга қўйиш масаласи жаҳон миқёсида узоқ йиллардан буён илмий тадқиқотлар, норматив меъёрлар ва амалий тажрибалар асосида такомиллаштириб келинмоқда. Замонавий агромуҳандислик ёндашувларига кўра, техниканинг самарадорлиги нафақат эксплуатация жараёнига, балки мавсумдан кейин сақловга олиш тадбирларининг тўғри ташкил этилишига ҳам бевосита боғлиқдир. Механизация даражаси юқори бўлган мамлакатларда техникаларни сақлаш тизими махсус меъёрий ҳужжатлар, давлат стандартлари ва илмий тавсиялар асосида йўлга қўйилган. Бу тизимнинг асосий мақсади техника хизмат муддатини узайтириш, эксплуатация харажатларини камайтириш ва келгуси мавсумда ишга туширишдаги техник таваккалчиликни минималлаштиришдан иборатдир. Хитой тажрибасини оладиган бўлсак, пахта етиштиришда етакчи ҳисобланган Синзян вилоятида механизация даражаси 95 фоиздан ошган. Бу ҳудудда техникалар марказлашган тарзда ангарларда сақланади. Машиналар мавсум тугагач, гуруҳли консервация ишлари амалга оширилади ва ингибиторли мойлар ҳамда парафинизаторли плёнкалар қўлланилади.

Хитойнинг бу моделини Ўзбекистон шароитига мослаштириш жуда мақбул, чунки у иқтисодий тежамкор ва тизимли. Ўзбекистонда қишлоқ хўжалиги техникаларини сақловга қўйишда бир хил стандартлашган усуллар мавжуд эмас. Айрим ҳудудларда ангар шароитида, айримларида очиқ ҳавода сақлаш ҳолатлари кузатилади. Халқаро тажриба шуни кўрсатадики, техника сақлов тизимига илмий ёндашиш бу нафақат моддий тежамкорлик, балки эксплуатация барқарорлиги ва меҳнат самарадорлигини кафолатловчи омил ҳисобланади.

Тадқиқотлар шуни кўрсатадики, техникаларнинг 30-35 фоизи очиқ майдонларда сақланмоқда, ангар тишидаги сақлаш жойлари етарли эмас, мойлаш ва консервация ишлари кўп ҳолларда тўлиқ бажарилмайди. Натижада, металл қисмларда коррозия, резина ва пластик элементларда ёриқлар пайдо бўлади, гидравлик тизимда суюқликлар сиқилиб чиқиши кузатилади. Бу ҳолатлар техника ресурсини 2-3 йилга қисқартиради.

“Қишлоқ хўжалиги техникаларини консервация қилиш ва сақлаш қоидалари” тўғрисида норматив ҳужжат жорий этилиб, унда сақлаш турлари, усуллари, мойлар ва ингибиторлар турлари илмий асосда белгиланиши керак. Мойлаш махсуслотларини, айниқса, ингибитор мойларни маҳаллий ишлаб чиқариш импорт харажатларини камайтиради ҳамда фермер хўжалиқларини ушбу махсуслотлар билан арзонроқ ва барқарор нархларда таъминлаш имконини яратлади.

Бундан ташқари, Тошкент давлат аграр университети ва ҳудудлардаги ОТМлар ҳамда коллежларда мутахассислар ва механизаторлар учун “Замонавий қишлоқ хўжалиги техникаларини сақлаш ва консервация қилиш” мавзусида амалиётга йўналтирилган тренинглар ташкил қилиш зарур. Техникасини тўғри сақловга қўйган кластер ва фермерларга солиқ имтиёзлари ёки лизинг ставкалари бўйича чегирмалар бериш мумкин. Ҳар бир пахта териш машинаси учун рақамли “техника паспорти” яратилиб, сенсорлар орқали ҳарорат, намлик, вибрация ва мой даражаси онлайн кузатиб борилиши ҳам тавсия этилади.

Халқаро тажрибалар ва таҳлиллардан кўринадики, техникани илмий асосда сақлаш тизими ишлаб чиқаришнинг барқарорлигини, меҳнат самарадорлигини ва техника ресурсининг узоқ муддатли ишлашини кафолатлайди. Пахта териш машиналарини мавсум якунида сақловга қўйиш бу оддий техник хизмат эмас, балки мураккаб физик, кимёвий ва технологик жараёнларни ўз ичига олган, илмий оқсанган технологик босқичдир. Сақлаш жараёнининг тўғри ташкил этилиши техниканинг келгуси мавсумдаги ишончли ишлашини таъминлайди, хизмат муддатини 7-8 мавсумга узайтиради ва таъмирлаш харажатларини ҳар йили 30-40 фоизгача камайтиради. Илмий асосда ташкил этилган консервация тизими бу техник ресурсларни тежаш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва миллий иқтисодиётнинг барқарор ривожланишига хизмат қилувчи энг муҳим омиллардан биридир.

А.РАЖАБОВ,

*Тошкент давлат аграр университети
Қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва автоматлаштириш кафедраси доценти.*

ТЕРРОРИЗМГА ҚАРШИ КУРАШНИНГ МАЪРИФИЙ ЙЎЛИ

Жамиятда тинчлик ва осовишталикни сақлаш ҳозирги мураккаб ва қалтис замонда нафақат давлат органлари, куч тузилмалари, балки ўз Ватанини севган ҳар бир фуқаронинг муқаддас бурчидир.

“Кибертерроризм” тушунчаси деганда, компьютер тармоқлари орқали ёшлар онгини террористик, экстремистик ва турли ғайрининсоний ғоялар билан заҳарлашга уринишга қаратилган ахборот хуружларини тушунамиз. Демак, бу фуқаролар, айниқса, кўпроқ ёшлар онгини муайян ёт ғоялар ўзанига буришга қаратилган ўта хавфли таҳдид ҳисобланади. Бу хуружнинг таъсирини камайтириш ва умуман баргараф этиш учун эса ғоявий иммунитетни ошириш, кераклик тизим ва маърифат билан куралишни тақозо этилади.

Экстремистик оқимлар ўз мақсадларини амалга ошириш учун замонавий ахборот коммуникацияларидан кенг фойдаланиш, интернет орқали турли тилларда тарғибот олиб бориш ва пухта ишланган стратегия асосида виртуал жамоатлар тузишни асосий вазифасига айлантирмоқда. Мутаассибликка йўғрилган бундай форумларнинг ёшлар орасида тобора оммалашуви муаммонинг нақадар жиддий эканини кўрсатади.

“Жиходчи” гуруҳлар ўз сафига янги шахсларни жалб этиш мақсадида интернет сайтлари, “Одноклассники”, “Твиттер” каби ижтимоий сайтларда ташкил этилган турли номлардаги форум ва гуруҳлар, “You Tube” порталлари кенг фойдаланмоқда.

Мазкур гуруҳларнинг тарғиботчилари кўп вақтини интернетда ўтказувчи, вақтинча ишсиз, хорижда пул топиш илинжида юрган ва ижтимоий ҳолатдан норози шахсларни ўз сафларига қўшиш мақсадида улар билан гўё “мусулмонларнинг азобланаётгани” ҳақида суҳбатлар олиб борадилар.

Бугунги кунда ёвуз мақсадлари йўлида муқаддас ислом динимизни ниқоб қилиб олган кимсалар, ғаразли ҳаракат ва кучларнинг мавжудлиги соғлом фикрлайдиган ҳеч бир инсонни ташвишга солмаслиги мумкин эмас. Дунёнинг турли бурчакларида, мусулмон давлатларида рўй

бераётган қўпоровчилик ва бузғунчилик ҳаракатларидан барчамиз тегишли хулоса чиқариб, доимо ҳушёр, сезгир ва оғоҳ бўлиб яшашимиз кераклигини ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда.

Ўзбекистон мустақилликнинг илк кунлариданоқ ўзининг динга муносабатини аниқ ва қатъий белгилаб олди. Давлатнинг динга муносабати “Инсон эътиқодсиз яшай олмайди”, “Дунёвийлик – ҳақлилик эмас”, деган аниқ тамойиллар асосида белгиланди.

Бу тамойил Бош Қомусимиз ҳамда Ўзбекистон Республикасининг “Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида”ги Қонунида ўзининг ҳуқуқий ифодасини топган. Шу муносабат билан бутун ҳар бир фуқаронинг ён-атрофда рўй бераётган воқеа-ҳодисалардан доимо оғоҳ ва ҳушёр бўлиши талаб этилади.

Айниқса, бу масалада халқ тинчлиги ва хавфсизлигига бевосита масъул бўлган соҳа ходимлари кўпроқ ҳушёр ва сергак бўлмоғи, юрт тинчлиги, осовишталлиги ва халқ фаровонлигига таҳдид солиши мумкин бўлган ҳолатларнинг олдини олиш бўйича ўзига хос билим ва тажрибага эга бўлиши муҳимдир.

Терроризм трансмиллий хусусиятга эга. У замон, макон, чегара билмаслигидан ташқари, турли шакл ва кўринишга эга. Шу муносабат билан унга қарши курашда аввало фуқароларда ғоявий иммунитетни мустаҳкамлаш, чуқур билим ва маърифат билан куралишни талаб этилади. Қолаверса, ўқитувчилар, мураббийлардан ҳам ёшлар билан ишлашда ҳушёрлик, зийраклик, оғоҳлик талаб этилибгина қолмай, маърифий билимлардан кўпроқ ва самаралироқ фойдаланиш талаб этилади.

Улуғбек МИРЗАЕВ,
*Тошкент метрополитенида
хавфсизлигини таъминлаш
бошқармаси хоими.*

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ

САТРАЛАРГА ҚЎЧГАН ЁДНОМА

Яқинда “Маънавият” наشريётда чоп этилган икки қисмдан иборат “Барҳаёт сиймолар” номли тарихий ҳужжатли китобдаги айнан бой тажрибалари туфайли қилни қирқ ёрган, ҳар қандай оғир шароитларда ҳам ўзларининг оқил тадбирлари билан вазиятдан чиқа олган, ватанимиз ва халқимизга сидқидилдан меҳнат қилиб, ўзларидан яхши ном ва эзгу ишлар қолдирган кекса ёшдаги пиру бадавлат оталаримизга нисбат бериб ёзилган хотира битикларида семимли шоиримизнинг юқоридаги шеърий ҳикматининг маънолари анча теран ифода этилибди.

“Янги Ўзбекистоннинг бугунги ёш авлоди ота-боболаримизнинг босиб ўтган машаққатли ва шарафли йўлларини яхши билишлари, уларга муносиб ворислар бўлиб, улғайишлари лозим”, дейилади Ўзбекистон фажрийларини ижтимоий қўллаб-қувватлаш “Нуроний” жамғармаси Тошкент вилояти бўлими раиси Абдусамат Носиров томонидан ёзилган сўзбошида. “Шу маънода китобга киритилган, Пискентнинг етук зиёли фарзандлари бўлган фидойи инсонлар фитратига биринчи навбатда одамлилик, халқ манфаати доимо устувор бўлган. Улар ҳаётидаги барча таъсирли ҳикоялар, фаолиятлари давомида ортирган беназир тажрибалари ёшларимиз учун чинакамга ибрат мактаби бўлиб хизмат қилади. Ушбу рисола фарзандларимиз қалбига ватанпарварлик руҳини мустаҳкамлашда, маънавиятини юксалтиришда катта аҳамият касб этади”.

Маълумки, Пискент аграр туман. Китобга киритилган, ўз даврида турли вазифаларда фидокорона меҳнат қилиб, ҳудудни ижтимоий, иқтисодий ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшган бир қатор соҳа эгалари қаторида қўллаб қишлоқ ва сув хўжалиги фидойиларининг ҳам фаолиятларига кенг ўрин берилганлиги ўтганлар хотирасига бўлган ҳурмат ва эътиборни янада ошириши баробарида эл-юрт манфаати йўлида қилинган хизматларнинг ҳеч қачон унутилмаслигини аңглатади. Зотан, улар томонидан бир вақтлари ўзлаштирилган ерлар, обиҳаёт келтириш мақсадида қурилган сув иншоотлари, қазилган ариқ ва анҳорлардан, яратилган сўлим

гўшалару боғ-роғлардан бугунги авлод ҳали ҳамон баҳраманд бўлмоқда. Хотира китобига киритилиб, хизматлари алоҳида эътироф этилган бундай олижаноб инсонлар орасида ўз даврининг “Меҳнат қаҳрамони” сифатида танилган Ҳаким полвон Қодиров, Соҳибхон Ғуломхонава, пахтачилик илмининг билимдонлари – “Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими” унвони соҳиблари – Ислиддин Ҳайдаров, Аҳмад Дўстбеков, Муносиб Авазов, Туробжон Иномов, Ҳаким Бегматов, Хушвақт Ширинов ва Ҳазрат Нуоров, сув хўжалиги тизими фажрийлари бўлган Ямин Абдулхаев, Тўлқинхон Иброҳимов, Шавкат Жамолов ҳамда Шомурод Эсеркепов каби соҳа фидойилари бор.

Қаҳрамонларнинг ҳаёти ва раҳбарлик фаолиятини ёритишда ҳозирги ёшлар, айниқса, етакчилар учун кучли мотивация бўла оладиган жиҳатларга алоҳида эътибор қаратилган. Масалан, ўзгача фель-аторв ва фазилатлар соҳиби бўлган, ўша кезлари, турли йилларда тумандаги мавжуд ўнта жамоа хўжалигининг тўққизтасига раҳбарлик қилиб, доимо юксак натижаларга эришган Муносиб Авазов ишдан ажралмаган ҳолда илмий даражани ошириш, соҳада турли янгилликларга асос солиш мумкинлигини амалда кўрсата олган иқтидорли раҳбар эди. У собиқ иттифок давридаёқ ўз хўжалигида орта ҳосил етиштириш бўйича биринчи бўлиб чигитни плёнка остига екиш амалиётига асос солган, бу борадаги изланишлари натижасида қишлоқ хўжалиги фанлари номзоди илмий

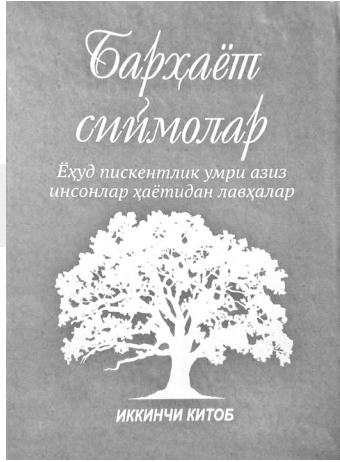
– **Хотирага не дейсан?**
– **Дилда ўлмаган одам.**
– **Кимлар дилда ўлмайди?**
– **Элда ўлмаган одам.**

Маҳмуд ТОИР,
Ўзбекистон халқ шоири.

даражасига эга бўлганди. “Гулистон” жамоа хўжалигига муттасил ўттиз беш йил раҳбарлик қилган Ислиддин Ҳайдаров қишлоқ аҳлининг маданияти, янги умумтаълим мактаблари, мактабча тарбия муассасалари, музей ва дам олиш масканларини барпо этиш баробарида хўжаликка доимо таниқли санъаткорлар, ёзувчи ва шоирларнинг келиб туришларини таъминлаган. У ўша кезлар машҳур “Гулистон” журналининг таҳрир хайъати аъзоси эди. Ўз навбатида журнал ҳам хўжаликни оталиқча олганди.

Ёки “Пискент” 1 давлат хўжалигини узоқ йиллар маҳорат билан бошқарган Туробжон Иномов ўз жамоасида бош муҳандис билан “Афолон” номли мослама яратиб, вилоятда биринчи бўлиб техника ёрдамида чорва фермасидаги маҳаллий ўғитларни пахта қатор ораларига солишни йўлга қўйган. “Пискент” 2 давлат хўжалиги директори Аҳмад Дўстбеков эса ҳудуддаги қатор қишлоқларни газлаштиришга муаммолар пайдо бўлганда шахсан Республика раҳбарининг хонасига дадил кириб боришга ўзида журъат топа олган ва масалани оқилона ҳал қилишга эришган эди. Китобни ўқиб, қаҳрамонларнинг ҳар биридаги бу каби фазилатлардан хабардор бўлиш мумкин.

Албатта, ҳар бир хайрли амал эзгу ният билан юзага чиқади. Шу нуқтан назардан қараганда, мазкур тарихий китоб ҳам бир гуруҳ кекса ёшдаги зиёли инсонларнинг ажодлар хотирасига бўлган чексиз ҳурмат ва эҳтиромлари туфайли юзага келди, десак янглишмаган бўламиз. Ўтган йили китобга киритилган умри азиз

инсонлар билан елкама-елка туриб, меҳнат қилган, уларнинг аксариятига ҳамкасб ва шогирд бўлган, бутун гарчи ўзлари ҳам нафақада бўлсада, туманнинг маънавий-маърифий ҳаётида ҳамон фаол иштирок этаётган бир гуруҳ улуг ёшдаги инсонлардан иборат Нуронийлар кенгаши ташкил этилганди. Улар орасида таниқли ижодкор, ўзининг ўнлаб дилтортар асарлари билан қўпчиликнинг эътиборига тушган, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси Собиржон Иномов, иқтидорли фажрий журналист Эргаш Абдуллаев, узоқ йиллар туман ва вилоят миқёсидаги масъул лавозимларда ишлаган Турдали Умаралиев, Абдуллажон Деҳқонов, Баҳодир Ниёзов, Мустафо Дадаев ва Рустамжон Шукровлар бор. Хайрли ишнинг кечи йўқ, деганликда, кенгаш йигинлари жараёнида бутун туман аҳли севиб мутолаа қилаётган мазкур китобни яратиш ғояси тутилди. Астойдил саъй-ҳаракатлар асосида Пискентнинг ибратли инсонлари ҳаётидан ҳикоя қилувчи, икки китобдан иборат мана шу мухтасар ёднома яратилди.

– Туманимизнинг тамал тошини қўйган азиз инсонларнинг босиб ўтган ибратли йўллари, бой ҳаётий тажрибалари турли йигинларда, айниқса, ёшлар жам бўлган анжуманларда, уч авлод учрашувларида алоҳида эҳтиром билан эътироф этилишини истаимиз, – дейди ўзи ҳам илгари узоқ йиллар туманини бошқарган, ғоя ва асар муаллифларидан бўлган меҳнат фажрийси Жўракул Отақулов. – Зотан, ажодларнинг порлоқ хотирасига бўлган юксак ҳурмат ва эътибор шубҳасиз, Янги Ўзбекистон ёшларини доимо юксак марралар сари чорлайди.

Иброҳим ТОШЕВ,
“Qishloq hayoti” муҳбири.

Эълон

02-02/123 рақами билан 1992 йил 28 ноябрда Цой Марта Ирсебовна номига берилган хонадонга эгалик ҳуқуқини берувчи Давлат ордери йўқолганлиги муносабати билан ҳақиқий эмас, деб ҳисобланади.

Jizzaxda xalqaro sertifikat beruvchi o‘quv markaz ish boshladi

Yaqinda Agrobank tomonidan Jizzax shahrida payvandlash (svarka) va xorijiy tillar bo'yicha xalqaro sertifikat beruvchi zamonaviy o'quv markazi tashkil etildi.

1 100 m² maydonda joylashgan markaz 6 ta jihozlangan o'quv xonasi, asbob-uskunalar va zarur texnika vositalari bilan to'liq ta'minlandi.

Ushbu markaz "GOLD ASH" xususiy korxonasi bilan hamkorlikda tashkil etilgan bo'lib, Estoniyaning AEW tizimi asosida ISO 9606-1 xalqaro sertifikati taqdim etiladi.

Shuningdek, markazda xorijiy tillar, yuk ko'taruvchi kara haydovchisi, elektr-texnika, lesa terish va boshqa yo'nalishlar ham yo'lga qo'yiladi. Bugungi kunda 20 nafar fuqaro ta'lim olishni boshladi.

Agrobank ko'magi asosida markazda 32 o'rinli yotoqxona va oshxona ham barpo etilgan, bundan tashqari o'quv markazining Sirdaryo viloyatida filial ochish ishlari yakuniga yetkazilmoqda.

Markaz orqali yil davomida 500 dan ortiq fuqarolar o'qitilib, xorijda yuqori maoshli ish o'rinlari bilan ta'minlanishi rejalashtirilgan.

Эълонлар

01-02/2972 рақами билан 1993 йил 16 январда Криносова Валентина Андреевна номига берилган хонадонга эгалик ҳуқуқини берувчи Давлат ордери йўқолганлиги муносабати билан ҳақиқий эмас, деб ҳисобланади.

08-01/28404 рақами билан 2002 йил 20 мартда Мирзаев Ғуломжон Ғофуржон ўғли номига берилган хонадонга эгалик ҳуқуқини берувчи Давлат ордери йўқолганлиги муносабати билан ҳақиқий эмас, деб ҳисобланади.

Ҳикоя

Тоштепа – тоғ тагидаги қишлоқ. Тубканинг тубида.

Хайри холаникида тадбиру тавозе – “Бўмишгул” бўляпти. Эскидан қолган аёлларнинг маросими бу. Динимизга алоқаси борми-йўқми, бунисини билмайман. (Хуллас, Сурхон томонларда “Бўмишгул”, водий ва Тошкент тарафларда “Биби сешанба”, “Мушкулкушод” дейишади...)

Хайри хола кўз кири билан разм солди – этаги бутуннинг бари шу ерда. Ойнали айвонда майнадай чуғур урган аҳли аёл бири қўйиб, бири олиб гап сотади. Хуллас, маҳалла-қўйнинг хотин-халажи жам, биргина Тошгул кам. Хола пойгакда патак калишини эндигина ечаётган келини Қирмизгулга сўроқ отди:

– Тошгулни айтмаганмидинг?
– Айтувдим эна, айтувдим. – Келин бешик тебратардай тебраниб турди. – Келмабди-да...
– Бор, яна бориб айт. Энам қақиряпти, де. Тавба, қуш беги билан шавла емабди... Сондан чикса ҳам элдан чиқмасин. Бу гапимни ҳам айт!

Қари-қуридан иборат “момодавра”да пир-пирак пиликдек нур таратиб турган Қирмизгулнинг қораси ўчди – чиқиб кетди.

– Дугон, сазайингни созойи қип нима қиласан! Барбир кемайди. – Ҳамиша фитнанинг уясига олов урадиган Турди момонинг туршак-тиришқоқ юзида киноя ўти гуриллади. Момонинг алами ичида эди; сабабки, ўтган куни неварасига “чилла чиқди” қилиб таниш-билишни чорлаб худойи қилишувди. Қаттиқроқ йўталсанг девори зириллайдиган жон ҳамсоя бўлиб шугина Тошгул чикмади, ҳамма келди, яқин-йироқ, хешу бегона дегандай. Фақат Тошгул ўлгур...

– Холчукик момонинг, ундан сўнг Нормурод бованинг жанозасида ҳам кўринмади, – деди Раҳима хола.

– Ҳалима қиз узатди. Шуникига ҳам келмади. Тўғрими, Ҳалима? – ўсмоқчилади кимдир.

– Ойсоат опанинг кудақақирдисига ҳам келмади. Томир-помори сувга текканов шунинг, – кесатди Норой опа.

– Томирини билмадимов, боши осмонга

(“Қишлоқ одамлари” туркумидан)

теkkани чин, – ўдағайлайди Раҳима хола.

– Нима мундай деяпсиз, овсин? – ижикилайди Норой опа.

– Бир боласи Англиями, Панглиями шу ёқларга оиласи билан кўчиб кетибди. Бизнесчи-ми, бир бало. Ҳа, анави Тошкентдаги бой парзанди (фарзанди демоқчи) бор эди-ку, Нурматми, Қўлматми, шунисини айтаялман. Яна бирови, индамасгина бўлиб юрадигани борида, шунисининг оти...

– Ҳа, шунисини оти Нурмат. Анави Англияга кетгани Қўлмат у, Қўлмат, – гапга суқилади хотинлардан бири.

– Ҳа, – ишқилиб, шу Нурмат Оқтепа томонда узум завод кураман деяптимиш, – Раҳима хола ичидаги куйиндини босиш учун сопол косадаги ўрик шарбатини даст кўтарди.

– Ҳей, замонингдан айланай? Чет эл дегани ҳам катта ариқнинг нариги бетидай яқин бўп қолди. Харрак кўприқнинг нарёғи чет эл, хулласи гапи... – Ойдин момо билагонлик қилди.

Аммо... Аммо... уй соҳибаси Хайри холанинг

Қўчқор НОРҚОБИЛ

алами ичида захм еб, ҳовури ҳамон босилмаганди. Шу пайтгача сухани сояда қолмаган эди-я. Ўқласа ўқлови ҳам ўқ отарди. Даврага қараб:

– Нима бало, бу Тошгулнинг элдан бети қуйганмикан? Элга эт бўлмаган шайтонга кет бўлади, дегувчийди энам раҳматли, – деб юборди. – Икки-уч ойдан бери кўчага чиқмай қўйган, – деди тўрдаги Замира хола.

– Нима бало, чиллага кирганми? – кесатди ёнидаги аёл.

Энди давранинг шамоли Тошгулнинг аъмолига қараб эсди.

– Эри ўлгандан бери одамови бўп қолди-ёв. – Эри ўлганига бир йилдан ошди, келиб-келиб энди одамови бўладими, ўйнаб-қулиб юрувди-ку? Сиз ҳам қизик гапирасиз-а?

– Мен қаердан билай? Буни эри ўлганлардан сўранг, сизга қизикчи бўлиб қолдимми-а?

– Мунча тизилланг. Келмаса келмабди, Тошгулсиз қолдикма? Қўйинг. Сиз оғзимиз сенга бормасин...

Давранинг ўт олган ўчоғига Замира хола мой урди:

– Тошгул ҳамсоям ўзини ўқитиб-мўқитиб ташламаса бўлмайди. Ҳовлиси пешонамизда-ку, кўзим тушади: чорпояда уззукун нимагадир тикилиб ўтиргани-ўтирган. Тунов куни борувдим, мени кўриши билан шахт ўрнидан туриб қорасини ўчирди. Қўлида шапалоқдеккина бир ойнами, билмайман, шунга қараб-қараб қўйди-да, уйига кирди-кетди. Итмисан, эшакмисан, нимасан, демади-я...

– Иб-е-ей, Тошгулни жин чалибди, эмасам, – деди Хайри хола, – қўлидаги шайтоннинг ойнасидир-да. Одам бундай пайти нима кўтариб юганини билмайди.

Шу тобда, хотинларнинг маърака-мажлиси авжига минаётган пайтда пешайвонда Қирмизгул келин қимтини буй кўрсатди. Давра дими-дирс тортиди. Ҳамманинг нигоҳи Қирмизгулда, ҳаммасининг қулоғи динг.

– Нима деди? – Хайри хола келинига кўз қадади.

– Боролмайман, деди...

– Энам қақиряпти демадингми? Бир уй аёл сизга муштоқ, кўзи учиб турибди, демадингми?

– Дедим.

– Ҳўш...

– Бетоб эканлар, – келин ийманиб бош эгди.

Шу маҳал айвонга ўн-ўн бир ёшдаги зумраша, кампирнинг эрка набираси Кенжавой учиб кирди-да, бурнини торта-торта, бада-банг арзи-хол этди:

– Момо, чечам алдаяпти. Тошгул хола бормайман, қишлоқнинг хотинларидай, сенинг момонгдай бекорчимасман, деди. Йиғин-пигинингдан ўргилдим, дунёбеҳабарлар деб қулди. Чиндан ҳам Тошгул хола бошқача-да.

Давра муз ургандай бўлди. Кимдир ихраб юборди.

– Чиниминан уни жин урган.

– Э-бей, ана бўлмасам.

– Сени еб-ютайин-да, ўзинг гўрда, сенинг дунёдан хабардорлигинг ер бўлармиди?! – Бу бир нарсага йўлиққан.

Хотинлар гапининг калаваси чувалди. Тошгулнинг “томорқаси” тошга тўлди:

– Яна нима деди? – кампир неварасига

Реклама

MKBANKning Sherdor kartasi — premium qulayliklar siz tomonda!

Karta narxi: 70 000 so'm

1 oylik abonent to'lovi — BXMning 15%

Afzalliklari:

- Toshkent xalqaro aeroportidagi CIP Lounge hududiga yiliga 4 marta gacha bepul kirish;
- Yiliga 6 marta gacha dunyo bo'ylab aeroport lounge va CIP zallariga bepul kirish;
- Mashhur restoranlar, do'konlar va xizmat ko'rsatish maskanlarida 20 foiz gacha chegirmalar;
- Zeekr avtomobillari xaridida maxsus chegirma;
- Golden House xonadonlari uchun imtiyozli narxlar.

Imtiyozlar ro'yxati doimiy ravishda yangilanib boriladi.

Xizmatlar litsenziyalangan

Qishloq hayoti

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси комплекс
таркибидagi ҳамда бошқа дахлдор
вазирлик ва идоралар.

Бош мухаррир:
**Чори
ЛАТИПОВ**

ТАХРИР ХАЙЪАТИ:
Иброҳим АБДУРАҲМОНОВ,
Шавкат ҲАМРОЕВ,
Ақтам ХАЙТОВ,
Эшмирза АБДУАЛИМОВ,
Ҳабиб ТЕМИРОВ,
Раимқул СУЯРОВ
(бош мухаррир ўринбосари).

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2009 йил 13 февралда № 0020-ракам билан рўйхатдан ўтказилган.
Ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.
Нашр индекси – 144. Буюртма Г-1117. 1430 нусхада чоп этилди. Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.
Таҳририй манзили: Тошкент вилояти Қибрай тумани, Университет кўчаси, 2-уй. **Телефонлар:** +998 77-080-43-70, +998 99-050-69-45.
Реклама ва эълонлар – (998 90) 317-19-16. **e-mail:** infoqishloqhayoti@mail.ru Бахоси келишилган нархда.
Саҳифаловчи-дизайнер: М.ЮСУПОВ
Газета “Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди.
Босмахона манзили: “Буюк Турон” кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6

ISSN 2010-7023

Босишга топшириш вақти: 21.00
Босишга топширилди: 19.00